

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2017/2021
14.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат у ..., против туженог АД "Инфраструктура железнице Србије" Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1256/21 од 26.03.2021. године, у седници већа од 14.10.2021 године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1256/21 од 26.03.2021. године тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда Вршцу П1 97/19 од 07.09.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000.00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 97/19 од 07.09.2020. године обавезан је тужени да тужиоцу исплати за период од 01.04.2017. до 30.09.2017. године на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора појединачне месечне износе са законском затезном каматом како је наведено у изреци, и на име накнаде трошкова поступка износ од 46.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1256/21 од 26.03.2021. године преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев и захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 10.440,00 динара.

Против правоснажне другостепене пресуде ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог. У обрачуну зараде тужиоца висина накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора није исказана у номиналном износу.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом одредбе члана 118. става 1. тачака 5) и 6) Закона о раду. Висину накнаде је утврдио на основу налаза и мишљења вештака који је накнаду обрачунао применом критеријума из Колективног уговора туженог („Службени гласник РС“, бр. 37/95) с обзиром на то да Колективни уговор код туженог закључен 2002. године са анексом из 2006. године и Колективни уговор туженог из 2015. године не садрже одредбе о висини спорних накнада, а исте се не могу исказивати преко вредности радног часа.

Другостепени суд је тужбени захтев одбио са образложењем да је тужиоцу накнада трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора исплаћена у складу са одредбом члана 118. става 1. тачака 5) и 6) Закона о раду и одредбама Колективног уговора из 2015. године. Наведене накнаде не морају бити номинално изражене у одлуци послодавца.

Ревизијом се основано указује да је материјално право погрешно примењено. Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (члан 118. тач. 5. и 6.) који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Након извршених статусних промена АД „Железнице Србије“ усвојен је Колективни уговор од 24.03.2015. године. Тим колективним уговором у вредност једног радног часа укључена је вредност накнаде за исхрану у току рада и 1/12 регреса сведена на један радни час. Чланом 55. уговорено је да се основна зарада утврђује као вредност радног часа, коефицијента посла и просечног месечног фонда од 174 часова рада. Одредбе Колективног уговора из 2015. године примењују се и на запослене које је тужени преузео након статусне промене. Колективним уговором, нити другим актом туженог није предвиђено да се накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора посебно исказују у номиналном износу. Вештачењем у поступку утврђено је да је тужиоцу вршен обрачун зараде као производ вредности једног радног часа, коефицијента радног места и месечног фонда часова рада. На основу података по врстама плаћања наведеним у прегледу исплаћених укупних зарада тужиоцу за спорни период накнада за исхрану у току рада и накнада за регрес није обрачуната и исказана као посебна ставка. Тужени није доставио акт на основу кога би могао бити утврђен износ накнаде по основу исхране у току рада и регреса у уговореној нето цени рада по часу.

Из таквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду трошкова за исхрану и регреса за коришћење годишњег одмора јер исти нису исказани у номиналним износима. Не може се прихватити да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада обзиром на то да износ накнаде за регрес и исхрану у току рада није номинално исказан у прегледу исплаћених зарада у спорном периоду, како је то предвиђено Законом о раду. Износ ових накнада није обрачунат и исказан као посебна ставка, односно у месечним

обрачунима зараде није исказан као појединачна вредност по врсти плаћања. Такође, када би вредност ових трошкова била урачуната у вредност радног часа, износ накнаде трошкова за исхрану и регреса би био директно сразмеран коефицијенту радног места, што би значило да, када би била позната структура радног часа, запослени са већим коефицијентом зараде би остваривао сразмерно већу накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес, а неспорно је да вредност ових накнада треба да буде једнака за све запослене. Применом оваквог правног резона би и запослени који није на раду остваривао накнаду трошкова исхране, што није сврха ове накнаде. Висина потраживања тужиоца по основу накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђена је у нето износу, а према параметрима из раније важећег Колективног уговора туженог („Службени гласник РС“, бр. 37/95...7/00). Стога је тужени сагласно цитираним одредбама Закона о раду обавезан да тужиоцу накнади штету због неисплаћених трошкова за исхрану и регреса у захтеваном периоду. Тужиоцу на досуђене износе сагласно одредби члана 186. Закона о облигационим односима припада затезна камата од настанка штете до исплате.

На основу изложеног, применом члана 416. става 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у првом ставу изреке.

Врховни касациони суд је, применом члана 165. става 2. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, обавезао туженог да тужиоцу исплати на име накнаде трошкова ревизијског поступка износ од 18.000,00 динара који се односи на награду пуномоћнику за састав ревизије. Накнада трошкова судских такси тужиоцу није досуђена јер у захтеву за накнаду трошкова није опредељана по врсти и износу у складу са чланом 163. ставом 2. ЗПП.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић